

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЦЕС І КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ

спеціальність 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма – Менеджмент

Кваліфікаційна робота

Виконала ст.гр.

МЕН-41

Шмігель Ольга Сергіївна

підпис

Науковий керівник:

д. ф., доцент

Микитюк Ю.І.

підпис

Кваліфікаційну роботу допущено до
захисту «__» _____ 20__р.

Завідувач кафедри

підпис

ТЕРНОПІЛЬ – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	6
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ 2	13
ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЙОГО ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ПІДПРИЄМСТВА	13
2.1. Аналіз динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства	13
2.2. Оцінка ефективності інвестиційного процесу у формуванні конкурентних переваг підприємства	19
РОЗДІЛ 3	27
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА	27
ВИСНОВКИ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36

ВСТУП

Актуальність проблеми. Інвестиційний процес є одним із ключових чинників забезпечення ефективного функціонування та довгострокового розвитку підприємства, оскільки саме інвестиції формують основу для оновлення матеріально-технічної бази, впровадження сучасних технологій, підвищення якості послуг і зміцнення ринкових позицій. Для підприємств сфери пасажирських перевезень інвестиційна діяльність набуває особливого значення, адже рівень технічного забезпечення транспорту, безпека перевезень, комфорт пасажирів та ефективність організації маршрутів безпосередньо впливають на конкурентоспроможність і фінансові результати діяльності.

Посилення конкуренції на ринку транспортних послуг, зростання вимог споживачів до якості обслуговування, необхідність модернізації транспортних засобів та впровадження інноваційних підходів до управління обумовлюють потребу у формуванні ефективного інвестиційного процесу. Від обґрунтованості інвестиційних рішень залежить здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища, забезпечувати стабільність діяльності та формувати стійкі конкурентні переваги. Особливої актуальності проблема набуває в умовах економічної нестабільності, обмеженості фінансових ресурсів та високого рівня ризиків господарювання. Для транспортних підприємств інвестиції виступають не лише інструментом розширення діяльності, а й засобом підвищення ефективності використання ресурсів, покращення організації перевезень, забезпечення безпеки пасажирів та зміцнення довіри споживачів до підприємства. Саме тому дослідження інвестиційного процесу та його впливу на формування конкурентних переваг підприємства є важливим як у теоретичному, так і в практичному аспектах.

Аналіз останніх досліджень та наукових праць. Проблематика інвестиційної діяльності підприємств, управління інвестиційними процесами та формування конкурентних переваг знайшла широке відображення у працях зарубіжних і вітчизняних науковців. Значний внесок у розвиток теоретичних засад інвестування здійснили такі зарубіжні вчені, як Г. Марковіц, В.Шарп, М.

Портер, П. Друкер, які досліджували питання інвестиційного забезпечення розвитку підприємств, конкурентних стратегій та управління ефективністю діяльності. Серед українських учених вагомий внесок у дослідження інвестиційних процесів та конкурентоспроможності підприємств зробили І. Бланк, М. Чумаченко, В. Геець, О. Кендюхов та інші. У наукових працях зазначених авторів висвітлено питання оцінки ефективності інвестицій, управління інвестиційною діяльністю, формування конкурентних переваг та забезпечення сталого розвитку підприємств. Водночас потребують подальшого дослідження практичні аспекти вдосконалення інвестиційного процесу підприємств сфери транспортних послуг з урахуванням сучасних умов господарювання.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних засад інвестиційного процесу та обґрунтування напрямів його вдосконалення для підвищення конкурентних переваг підприємства.

Для реалізації мети дослідження поставлено і вирішено такі **завдання**:

- дослідити теоретичні засади інвестиційного процесу та формування конкурентних переваг підприємства;
- проаналізувати динаміку та структуру інвестиційної діяльності підприємства;
- оцінити ефективність інвестиційного процесу у формуванні конкурентних переваг підприємства;
- визначити проблеми та перспективи розвитку інвестиційної діяльності підприємства;
- обґрунтувати напрями вдосконалення інвестиційного процесу для підвищення конкурентних переваг підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації інвестиційної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти управління інвестиційним процесом і його впливу на формування конкурентних переваг підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано такі методи: метод теоретичного узагальнення та систематизації — для дослідження сутності інвестиційного процесу та конкурентних переваг підприємства; метод економічного аналізу — для оцінки показників інвестиційної діяльності підприємства; порівняльний метод — для зіставлення динаміки економічних показників; графічний метод — для наочного відображення результатів дослідження; методи аналізу та синтезу — для формування висновків і розробки пропозицій щодо вдосконалення інвестиційного процесу підприємства.

Практична значимість дослідження полягає у розробці рекомендацій щодо вдосконалення інвестиційного процесу ТОВ «Автогранд Сервіс» з метою підвищення ефективності діяльності підприємства та зміцнення його конкурентних переваг на ринку транспортних послуг. Запропоновані у роботі заходи можуть бути використані для оптимізації структури інвестицій, оновлення матеріально-технічної бази, підвищення рівня безпеки та якості пасажирських перевезень, удосконалення організації маршрутів і покращення системи управління підприємством. Практичне впровадження запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів, зростанню рівня конкурентоспроможності підприємства, покращенню якості обслуговування пасажирів та забезпеченню стабільного розвитку ТОВ «Автогранд Сервіс» у довгостроковій перспективі.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження опубліковано статтю «Інформаційне забезпечення управління інвестиційно-інноваційними ризиками підприємства» у Віснику економіки. 2025. Вип. 2. С. 130–145., та тези доповідей на тему «Інвестиційний розвиток системи соціального захисту як чинник формування конкурентних переваг організацій» у збірнику VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів» (Тернопіль, ЗУНУ, травень 2026).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиційна діяльність посідає важливе місце у системі забезпечення ефективного функціонування підприємства, оскільки саме вона створює передумови для оновлення ресурсної бази, впровадження нових технологій, розширення напрямів діяльності та зміцнення ринкових позицій. Результативність інвестиційного процесу значною мірою визначає рівень економічного розвитку підприємства, його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища та формувати довгострокові конкурентні переваги.

Поняття «інвестиції» у Коваленко М. О. розглядається як «вкладення фінансових, матеріальних, інтелектуальних та інших ресурсів у різні об'єкти діяльності з метою отримання прибутку або досягнення певного соціально-економічного ефекту» [10]. Інвестиції виступають важливим інструментом забезпечення стабільності та розвитку підприємства, оскільки сприяють підвищенню продуктивності, оновленню основних засобів, удосконаленню організації виробничих і управлінських процесів. Інвестиційний процес є складною системою взаємопов'язаних дій, спрямованих на формування, розподіл та ефективне використання інвестиційних ресурсів. Він охоплює визначення інвестиційних потреб підприємства, пошук джерел фінансування, оцінку ефективності інвестиційних проєктів, реалізацію інвестиційних рішень та контроль за результатами їх впровадження. Ефективна організація інвестиційного процесу забезпечує підприємству можливість підвищення рівня конкурентоспроможності, покращення якості продукції чи послуг та зміцнення фінансової стійкості. Для підприємств сфери транспортних послуг інвестиційний процес має особливе значення, оскільки потреба в оновленні транспортних засобів, удосконаленні систем безпеки перевезень, підвищенні рівня сервісу та впровадженні сучасних управлінських рішень безпосередньо впливає на ефективність діяльності та рівень задоволення потреб споживачів. Саме тому дослідження економічної сутності інвестицій та інвестиційного

процесу є необхідною передумовою для визначення шляхів підвищення конкурентних переваг підприємства.

Основні етапи реалізації інвестиційного процесу на підприємстві охоплюють послідовність управлінських дій, спрямованих на формування, залучення та ефективне використання інвестиційних ресурсів для досягнення стратегічних цілей підприємства. Від правильності організації кожного етапу залежить результативність інвестиційної діяльності, рівень економічної ефективності та здатність підприємства формувати конкурентні переваги (рис. 1.1).

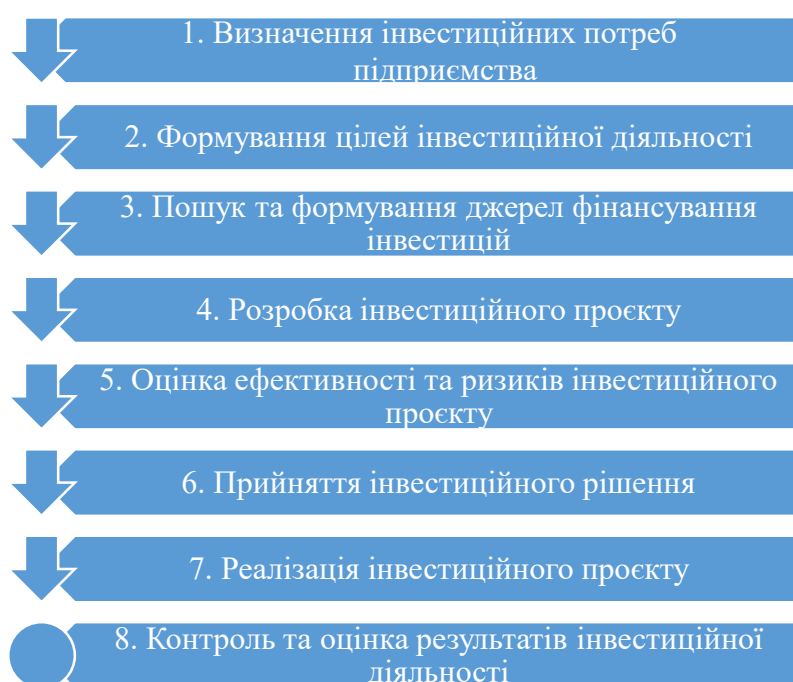

Рис. 1.1. Етапи інвестиційного процесу підприємства

Примітка. Складено автором на основі [15]

Першим етапом інвестиційного процесу є визначення потреби в інвестиціях та формування інвестиційних цілей підприємства. На цьому етапі здійснюється аналіз поточного стану діяльності підприємства, визначаються проблемні аспекти, перспективи розвитку та напрями, які потребують фінансового забезпечення. Наступним етапом є пошук і формування джерел фінансування інвестиційної діяльності. Підприємство визначає можливість використання власних, залучених або позикових коштів для реалізації інвестиційних проєктів. Важливе місце займає етап розробки та оцінки

інвестиційних проєктів, у межах якого проводиться економічне обґрунтування доцільності вкладення коштів, аналізуються ризики, прогнозуються очікувані результати та оцінюється ефективність інвестицій. Після прийняття інвестиційного рішення здійснюється реалізація інвестиційного проєкту, яка передбачає безпосереднє використання інвестиційних ресурсів для досягнення поставлених цілей підприємства. Завершальним етапом є контроль та оцінка результатів інвестиційної діяльності. На цьому етапі аналізується ефективність використання ресурсів, рівень досягнення запланованих показників та вплив реалізованих інвестицій на результати діяльності підприємства.

Жадан Т. А. наголошує, що «фінансування інвестиційної діяльності підприємства є важливою складовою його економічного розвитку, оскільки саме від структури та доступності джерел інвестицій залежить можливість реалізації стратегічних проєктів, оновлення матеріально-технічної бази та підвищення конкурентоспроможності, вибір оптимальних джерел фінансування дозволяє підприємству забезпечити необхідний обсяг інвестиційних ресурсів при мінімізації фінансових ризиків та витрат» [8]. У практиці господарювання інвестиційні ресурси можуть формуватися з різних джерел, які відрізняються за способом формування, умовами залучення, рівнем ризику та вартістю капіталу. Їх правильна класифікація дає змогу більш ефективно управляти інвестиційним процесом та визначати найбільш доцільні варіанти фінансування залежно від фінансового стану підприємства та характеру інвестиційних проєктів. Фінансування інвестиційної діяльності є ключовим елементом забезпечення розвитку підприємства, оскільки саме воно визначає можливості реалізації інвестиційних проєктів, модернізації виробничих процесів та підвищення ефективності господарської діяльності. Формування раціональної структури джерел фінансування дає змогу підприємству зменшити фінансові ризики, підвищити стійкість до зовнішніх впливів і забезпечити стабільне економічне зростання.

У сучасній практиці управління інвестиціями важливим є поєднання різних джерел фінансування, що дозволяє диверсифікувати ризики та підвищити ефективність використання капіталу. При цьому вибір конкретних джерел

залежить від фінансового стану підприємства, вартості залучених ресурсів, термінів реалізації інвестицій та очікуваної дохідності проєктів. Особливу роль відіграють внутрішні джерела, оскільки вони забезпечують фінансову автономність підприємства та зменшують залежність від зовнішніх кредиторів (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація джерел фінансування інвестицій

Ознака класифікації	Вид джерел фінансування	Характеристика
За формою власності	Власні	Формуються за рахунок прибутку підприємства, амортизаційних відрахувань, резервних фондів
	Залучені	Передбачають надходження коштів від інвесторів, емісію акцій, пайові внески
	Позикові	Формуються за рахунок банківських кредитів, облігаційних позик, фінансового лізингу
За джерелом формування	Внутрішні	Створюються безпосередньо на підприємстві в процесі його діяльності
	Зовнішні	Надходять від банків, інвесторів, державних установ та інших суб'єктів
За терміном залучення	Короткострокові	Використовуються переважно для поточних інвестиційних потреб
	Довгострокові	Спрямовуються на реалізацію масштабних інвестиційних проєктів
За способом залучення	Прямі інвестиції	Передбачають безпосереднє вкладення коштів в об'єкти інвестування
	Непрямі інвестиції	Здійснюються через фінансових посередників або інвестиційні фонди
За рівнем участі держави	Державні	Фінансуються за рахунок державного або місцевого бюджету
	Приватні	Формуються за рахунок коштів приватних інвесторів та підприємств
	Змішані	Поєднують державне та приватне фінансування

Примітка. Складено автором на основі [11]

Класифікація джерел фінансування інвестицій дозволяє систематизувати підходи до формування інвестиційних ресурсів та забезпечує більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень. Вона також дає змогу

підприємству обирати найбільш ефективні фінансові інструменти залежно від цілей інвестиційної діяльності, рівня ризику та очікуваної дохідності інвестиційних проєктів.

Конкурентні переваги підприємства є сукупністю характеристик, які забезпечують йому більш вигідні позиції на ринку порівняно з іншими суб'єктами господарювання. Вони формуються на основі унікальних ресурсів, ефективності управління, рівня технологічного розвитку, якості продукції або послуг, а також здатності підприємства швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Наявність конкурентних переваг дозволяє підприємству утримувати стабільний попит, розширювати ринкову частку та підвищувати рівень прибутковості. Значення конкурентних переваг полягає у забезпеченні довгострокової стійкості підприємства в умовах ринкової конкуренції. Вони визначають здатність суб'єкта господарювання ефективно використовувати свої ресурси, знижувати витрати, підвищувати якість продукції чи послуг та впроваджувати інноваційні рішення. Конкурентні переваги є ключовим елементом стратегічного розвитку будь-якого підприємства незалежно від сфери його діяльності [17].

Інвестиційна діяльність відіграє важливу роль у формуванні конкурентоспроможності підприємства, оскільки саме через інвестиції забезпечується розвиток виробничого потенціалу, модернізація основних засобів, впровадження новітніх технологій та підвищення ефективності управлінських процесів. Інвестиції створюють можливості для зниження собівартості продукції, покращення її якості та розширення асортименту, що безпосередньо впливає на конкурентні позиції підприємства. Інвестиційна діяльність сприяє підвищенню інноваційного рівня підприємства, розвитку людського капіталу та вдосконаленню організаційної структури. У результаті цього підприємство отримує додаткові переваги у вигляді гнучкості, ефективності та здатності швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури.

Інвестиційна діяльність є важливим інструментом забезпечення розвитку підприємства та формування його довгострокових конкурентних позицій. Вона охоплює процеси залучення, розподілу та використання інвестиційних ресурсів,

спрямованих на модернізацію виробництва, впровадження інновацій та підвищення ефективності господарської діяльності. Саме через інвестиції підприємство отримує можливість якісно змінювати власний потенціал і адаптуватися до умов конкурентного середовища.

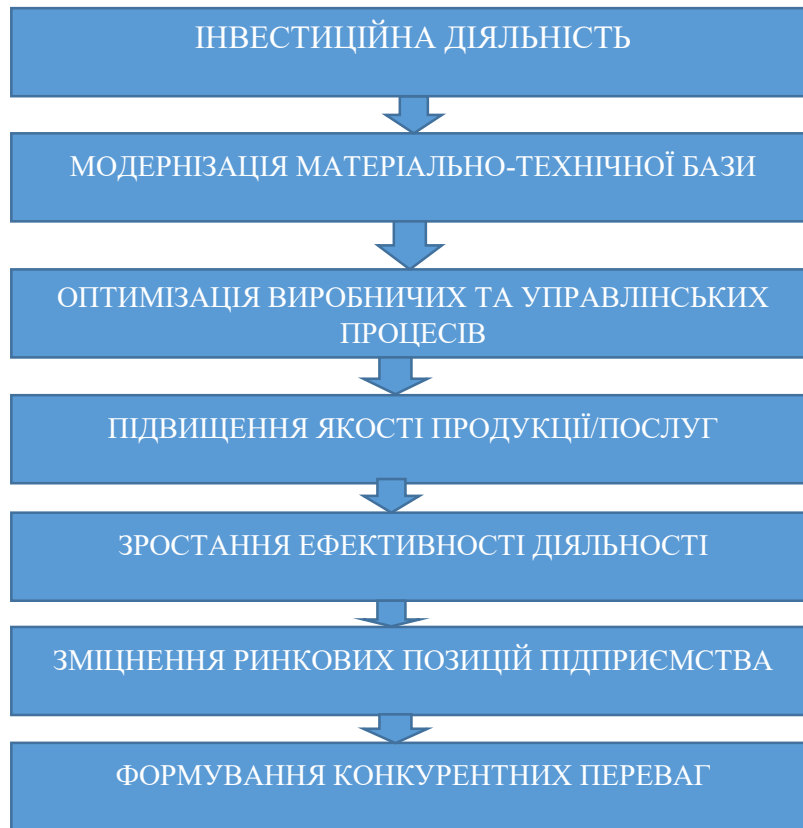

Рис. 1.2. Взаємозв'язок інвестиційної діяльності та конкурентних переваг підприємства

Примітка. Складено автором на основі [16]

Інвестиційний процес відіграє ключову роль у забезпеченні розвитку підприємства, оскільки він формує матеріальну та фінансову основу для реалізації стратегічних цілей. Саме через інвестиції підприємство отримує можливість оновлювати основні засоби, впроваджувати інноваційні технології та підвищувати ефективність використання ресурсів. Це, у свою чергу, створює передумови для стабільного зростання та зміцнення ринкових позицій. Важливість інвестиційного процесу полягає також у його здатності забезпечувати довгостроковий розвиток підприємства через підвищення його конкурентоспроможності. Інвестиції сприяють модернізації виробничих

процесів, удосконаленню управлінських систем, підвищенню якості продукції або послуг, а також оптимізації витрат. Завдяки цьому підприємство може більш ефективно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптуватися до ринкових умов. Інвестиційний процес забезпечує формування інноваційного потенціалу підприємства, що є основою його стратегічного розвитку. Він дозволяє розширювати діяльність, впроваджувати нові напрями бізнесу та підвищувати рівень фінансової стійкості. Інвестиційна діяльність виступає не лише джерелом економічного зростання, а й інструментом забезпечення конкурентних переваг у довгостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЙОГО ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Аналіз динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиційна діяльність підприємства є одним із ключових елементів, що визначає його здатність до розвитку, оновлення ресурсної бази та підвищення ефективності функціонування. Оцінка динаміки та структури інвестицій дозволяє виявити особливості формування інвестиційних ресурсів, визначити пріоритетні напрями їх використання та встановити рівень впливу інвестицій на результати господарської діяльності. Аналіз інвестиційної діяльності є необхідним етапом дослідження, оскільки він забезпечує можливість комплексної оцінки фінансово-економічного стану підприємства та ефективності прийнятих управлінських рішень у сфері інвестування. Вивчення змін обсягів інвестицій у часі, їх структури та напрямів використання дає змогу визначити тенденції розвитку підприємства та виявити потенційні резерви підвищення його конкурентоспроможності. Особливого значення набуває розгляд інвестиційної діяльності у взаємозв'язку з загальними результатами функціонування підприємства, оскільки саме інвестиції виступають основою модернізації, розширення діяльності та впровадження інноваційних рішень.

ТОВ «Автогранд Сервіс» є суб'єктом господарювання, що здійснює діяльність у сфері пасажирських перевезень та надання транспортних послуг [25]. Підприємство забезпечує організацію маршрутів перевезень, контроль за технічним станом транспортних засобів, безпекою пасажирів, а також ефективну координацію роботи водійського персоналу. Основною метою його діяльності є забезпечення якісного та безперебійного транспортного обслуговування населення. Діяльність підприємства характеризується стабільним функціонуванням на ринку транспортних послуг, що досягається завдяки регулярному технічному обслуговуванню автопарку, дотриманню вимог безпеки перевезень та орієнтації на потреби споживачів. Важливим елементом

функціонування є підтримання належного рівня сервісу та оперативне реагування на зміни попиту на транспортні послуги.

Аналіз динаміки економічних показників підприємства є важливою складовою дослідження його фінансово-господарської діяльності, оскільки дозволяє оцінити загальні тенденції розвитку, виявити зміни у структурі ресурсів та визначити ефективність управлінських рішень. Саме через аналіз ключових показників можна встановити, наскільки стабільно функціонує підприємство та які фактори впливають на його результати діяльності. Для комплексної оцінки діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс» доцільно розглянути основні фінансово-економічні показники за 2023–2025 роки, які характеризують обсяги діяльності, прибутковість, ресурсний потенціал та ефективність використання ресурсів. Такий підхід дозволяє не лише простежити динаміку змін, але й виявити загальні тенденції розвитку підприємства у часовому розрізі.

У період 2023–2025 років ТОВ «Автогранд Сервіс» демонструє неоднорідну динаміку основних фінансово-економічних показників, що свідчить про поєднання розширення масштабів діяльності з певними коливаннями ефективності господарювання. Загалом підприємство нарощує обсяги надання транспортних послуг, однак прибутковість і рентабельність залишаються нестабільними, що потребує більш глибокого аналізу управлінських та інвестиційних рішень. У першу чергу варто відзначити позитивну динаміку доходу від реалізації, який зростає з 9 381 500 грн у 2023 році до 11 182 200 грн у 2024 році та до 12 000 000 грн у 2025 році. Це свідчить про розширення клієнтської бази, збільшення кількості перевезень та загальне підвищення попиту на послуги підприємства. Зростання доходу є базовою передумовою для подальшого розвитку інвестиційної діяльності.

Водночас фінансовий результат підприємства характеризується зниженням чистого прибутку у 2024 році до 139 700 грн порівняно з 407 300 грн у 2023 році. У 2025 році спостерігається часткове відновлення прибутку до 200 000 грн, однак рівень 2023 року не досягається. Це свідчить про зростання витрат, зокрема пов'язаних із розширенням діяльності, оновленням ресурсів або збільшенням операційних витрат.

Показник рентабельності підтверджує зазначену тенденцію: його зниження з 4,34 % у 2023 році до 1,25 % у 2024 році та незначне зростання до 1,67 % у 2025 році вказує на зменшення ефективності використання доходів підприємства. Це свідчить про необхідність оптимізації витратної частини та підвищення ефективності управління ресурсами (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

**Фінансово-економічні показники ТОВ «Автогранд Сервіс»
(2023–2025 рр.)**

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (2024/2023)	Оцінка
Дохід від реалізації, грн	9 381 500	11 182 200	12 000 000	+1 800 700	Зростання обсягів діяльності
Чистий прибуток, грн	407 300	139 700	200 000	–267 600	Коливання прибутковості
Рентабельність, %	4,34	1,25	1,67	–3,09	Зниження ефективності
Активи, грн	387 600	2 996 100	3 300 000	+2 608 500	Зростання майнового потенціалу
Зобов’язання, грн	359 100	2 827 900	3 050 000	+2 468 800	Зростання боргового навантаження
Кількість працівників, осіб	8	13	15	+5	Розширення штату
Дохід на 1 працівника, грн	—	860 169	800 000	—	Коливання продуктивності

Примітка. Складено автором на основі [25]

Суттєві зміни відбулися у структурі активів і зобов’язань підприємства. Активи зросли з 387 600 грн у 2023 році до 2 996 100 грн у 2024 році та до 3 300 000 грн у 2025 році, що свідчить про значне нарощення майнового потенціалу. Однак одночасне збільшення зобов’язань до 3 050 000 грн у 2025 році вказує на

високу залежність підприємства від залучених коштів, що підвищує фінансові ризики. Позитивною тенденцією є збільшення чисельності працівників з 8 осіб у 2023 році до 15 осіб у 2025 році, що свідчить про розширення операційної діяльності. Разом з тим дохід на одного працівника демонструє нестабільність, що може вказувати на нерівномірність навантаження або недостатню продуктивність використання трудових ресурсів

Для ТОВ «Автогранд Сервіс» структура інвестиційної діяльності є особливо важливою, оскільки підприємство функціонує у сфері пасажирських перевезень, де значна частина інвестицій спрямовується на підтримання технічного стану транспорту, підвищення безпеки перевезень та покращення якості обслуговування пасажирів. Аналіз структури інвестицій дає можливість оцінити, наскільки ефективно підприємство розподіляє фінансові ресурси між основними напрямками розвитку (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Структура інвестицій ТОВ «Автогранд Сервіс»

Напрямок інвестицій	Частка у 2023 р., %	Частка у 2024 р., %	Частка у 2025 р., %	Характеристика
Оновлення транспортних засобів	45	50	52	Основний напрям інвестицій, спрямований на модернізацію автопарку
Технічне обслуговування та ремонт	25	22	20	Підтримка працездатності транспорту
Безпека перевезень	10	12	13	Впровадження заходів безпеки
Інформаційні технології	8	8	9	Автоматизація процесів управління
Навчання персоналу	7	5	4	Підвищення кваліфікації працівників
Інші інвестиції	5	3	2	Додаткові витрати розвитку

Примітка. Складено автором на основі [25]

Проведений аналіз свідчить, що найбільша частка інвестицій підприємства спрямовується на оновлення транспортних засобів, що є логічним для підприємства транспортної сфери. Водночас спостерігається поступове зростання частки інвестицій у безпеку перевезень та інформаційні технології, що свідчить про орієнтацію підприємства на підвищення якості послуг та автоматизацію процесів управління. Однак зниження частки інвестицій у навчання персоналу може в перспективі негативно впливати на рівень ефективності роботи підприємства, оскільки людський капітал є важливим фактором розвитку транспортних послуг.

Наступним етапом є оцінка ефективності використання інвестиційних ресурсів, яка дозволяє визначити результативність вкладених коштів та їх вплив на фінансові результати діяльності підприємства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Показники ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс»

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Оцінка
Обсяг інвестицій, грн	1 200 000	2 500 000	2 800 000	Зростання інвестиційної активності
Дохід на 1 грн інвестицій	7,8	4,5	4,3	Зниження ефективності
Окупність інвестицій, років	1,2	2,1	2,3	Подовження строку окупності
Рентабельність інвестицій, %	18,5	12,3	11,8	Зниження дохідності
Приріст доходу від інвестицій, %	9,4	7,1	6,5	Сповільнення ефекту

Примітка. Складено автором на основі [30]

Отримані результати свідчать, що підприємство поступово збільшує обсяг інвестиційних вкладень, однак ефективність їх використання має тенденцію до

зниження. Це проявляється у зменшенні рентабельності інвестицій та зростанні строку їх окупності. Така ситуація може бути пов'язана з підвищенням витрат на модернізацію, інфляційними процесами або недостатньо ефективним розподілом інвестиційних ресурсів. Аналіз показує необхідність удосконалення інвестиційного процесу підприємства з метою підвищення віддачі від вкладених ресурсів та забезпечення більш стабільного економічного результату.

Вплив інвестиційної діяльності на результати функціонування підприємства є одним із ключових аспектів аналізу, оскільки саме інвестиції формують матеріальну, технологічну та організаційну основу для підвищення ефективності господарювання. У процесі здійснення інвестицій відбувається оновлення основних засобів, удосконалення виробничих і управлінських процесів, що безпосередньо відображається на рівні доходів, витрат та загальній прибутковості підприємства. Таким чином, інвестиції виступають не лише джерелом розвитку, а й важливим фактором формування фінансових результатів діяльності. Для ТОВ «Автогранд Сервіс» інвестиційні вкладення впливають насамперед на якість надання транспортних послуг, рівень безпеки перевезень та ефективність використання транспортних засобів. Збільшення інвестицій у модернізацію автопарку та технічне обслуговування сприяє зниженню простоїв, підвищенню надійності транспорту та зростанню довіри з боку клієнтів. Водночас недостатня ефективність окремих інвестиційних рішень може обмежувати повне розкриття потенціалу підприємства. Оцінка конкурентних переваг ТОВ «Автогранд Сервіс» дозволяє визначити ключові фактори, які забезпечують його позиції на ринку транспортних послуг.

До ключових конкурентних переваг ТОВ «Автогранд Сервіс» можна віднести:

1. Стабільність надання пасажирських перевезень — підприємство забезпечує регулярність маршрутів і виконання транспортних послуг відповідно до встановленого графіка.

2. Відносно високий рівень безпеки перевезень — контроль технічного стану транспортних засобів та дотримання вимог безпеки руху.

3. Якість обслуговування пасажирів — орієнтація на комфорт і задоволення потреб клієнтів під час перевезень.

4. Наявність кваліфікованого водійського та технічного персоналу — професійний склад працівників забезпечує надійність виконання перевезень.

5. Оперативність реагування на зміни попиту — гнучкість у коригуванні маршрутів і графіків руху.

6. Технічна підтримка та обслуговування автопарку — своєчасний ремонт і профілактика транспортних засобів, що зменшує ризики простоїв.

7. Адаптація до потреб клієнтів — підприємство враховує зміну попиту на транспортні послуги та коригує свою діяльність відповідно до ринкових умов.

У сукупності ці переваги формують основу конкурентоспроможності підприємства та забезпечують його стійкі позиції на ринку пасажирських перевезень. Конкурентні переваги ТОВ «Автогранд Сервіс» формуються на основі поєднання стабільності надання транспортних послуг, належного рівня безпеки перевезень, якості обслуговування пасажирів та професійного кадрового забезпечення. Важливу роль у зміцненні ринкових позицій підприємства відіграє також технічний стан автопарку та здатність оперативно адаптуватися до змін попиту на транспортні послуги.

2.2. Оцінка ефективності інвестиційного процесу у формуванні конкурентних переваг підприємства

Оцінка ефективності інвестиційного процесу є важливою складовою економічного аналізу діяльності підприємства, оскільки дозволяє визначити не лише обсяги залучених інвестиційних ресурсів, але й рівень їх віддачі у вигляді фінансових та нефінансових результатів. Такий підхід забезпечує комплексне розуміння того, наскільки інвестиційні рішення є обґрунтованими та результативними в контексті розвитку підприємства.

Ефективність інвестицій розглядається як співвідношення між вкладеними ресурсами та отриманим економічним ефектом, який може проявлятися у

зростанні доходів, підвищенні рентабельності, зниженні витрат або покращенні якості послуг. Водночас важливим є врахування не лише короткострокових результатів, але й довгострокового впливу інвестицій на конкурентоспроможність підприємства та його ринкові позиції. Для ТОВ «Автогранд Сервіс» оцінка ефективності інвестиційного процесу має особливе значення, оскільки діяльність підприємства безпосередньо залежить від стану транспортної інфраструктури, рівня технічного забезпечення та якості організації перевезень. Саме інвестиції визначають можливості оновлення автопарку, підвищення безпеки перевезень і забезпечення стабільного попиту на послуги підприємства. Аналіз ефективності інвестицій дозволяє не лише оцінити поточний стан використання інвестиційних ресурсів, але й виявити напрями підвищення їх результативності, що є основою для формування конкурентних переваг підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Показники ефективності інвестиційного процесу ТОВ «Автогранд Сервіс» (2023–2025 рр.)

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення
Обсяг інвестицій, грн	1 200 000	2 500 000	2 800 000	+ зростання
Рентабельність інвестицій, %	18,5	12,3	11,8	зниження ефективності
Окупність інвестицій, років	1,2	2,1	2,3	подовження строку окупності
Дохід на 1 грн інвестицій, грн	7,8	4,5	4,3	зменшення віддачі
Економічний ефект від інвестицій, грн	420 000	310 000	290 000	зниження ефекту
Частка інвестицій у доході, %	12,8	22,3	23,3	зростання інвестиційного навантаження

Примітка. Складено автором на основі [25]

Аналіз показників ефективності інвестиційного процесу ТОВ «Автогранд Сервіс» за 2023–2025 роки свідчить про неоднозначний характер використання інвестиційних ресурсів: з одного боку, спостерігається зростання їх обсягів, з іншого — поступове зниження віддачі від вкладеного капіталу. Така тенденція є

типовою для етапу активного розширення діяльності підприємства, коли інвестиції спрямовуються не лише на отримання швидкого економічного ефекту, але й на формування довгострокового потенціалу розвитку. Упродовж аналізованого періоду обсяг інвестицій демонструє стійку висхідну динаміку: з 1 200 000 грн у 2023 році до 2 500 000 грн у 2024 році та 2 800 000 грн у 2025 році. Це свідчить про активізацію інвестиційної політики підприємства та розширення напрямів вкладення капіталу. Водночас збільшення інвестиційних витрат не супроводжується пропорційним зростанням економічної віддачі, що вказує на певне зниження ефективності їх використання.

Показник рентабельності інвестицій знижується з 18,5 % у 2023 році до 12,3 % у 2024 році та 11,8 % у 2025 році. Така динаміка свідчить про зменшення прибутковості кожної вкладеної грошової одиниці та зростання витратної складової інвестиційних проєктів. Подібна тенденція може бути зумовлена як структурними змінами інвестицій (орієнтація на довгострокові проєкти), так і підвищенням операційних витрат підприємства. Аналогічно погіршується показник окупності інвестицій: термін зростає з 1,2 року у 2023 році до 2,1 року у 2024 році та 2,3 року у 2025 році. Це свідчить про уповільнення повернення вкладеного капіталу, що підвищує інвестиційні ризики та знижує ліквідність інвестиційних рішень. З точки зору фінансового управління, така тенденція потребує перегляду підходів до відбору та пріоритезації інвестиційних проєктів.

Додатково спостерігається зменшення доходу на 1 грн інвестицій з 7,8 грн у 2023 році до 4,5 грн у 2024 році та 4,3 грн у 2025 році. Це підтверджує зниження ефективності трансформації інвестиційних вкладень у фінансовий результат. Водночас економічний ефект від інвестицій також має спадний характер, що свідчить про поступове зменшення віддачі від реалізованих інвестиційних заходів. Зростання частки інвестицій у доході підприємства (з 12,8 % до 23,3 %) свідчить про підвищення інвестиційної активності та збільшення ролі інвестицій у формуванні фінансових результатів. Однак за умов зниження їх ефективності це може означати посилення інвестиційного навантаження на підприємство без відповідного приросту результатів.

Інвестиційний процес ТОВ «Автогранд Сервіс» характеризується розширенням масштабів інвестування при одночасному зниженні його ефективності. Це вказує на необхідність удосконалення механізмів управління інвестиціями, підвищення обґрунтованості інвестиційних рішень та оптимізації структури вкладень з метою забезпечення більш високої віддачі та посилення конкурентних переваг підприємства. Вплив інвестицій на фінансові результати діяльності підприємства є багатокomпонентним процесом, у межах якого формується взаємозв'язок між обсягом вкладених ресурсів та кінцевими економічними показниками діяльності. Інвестиції виступають базовим інструментом розвитку підприємства, оскільки забезпечують оновлення виробничо-матеріальної бази, підвищення технологічного рівня та вдосконалення організації діяльності, що безпосередньо відображається на фінансових результатах.

Зростання інвестиційної активності, як правило, сприяє збільшенню доходу підприємства, оскільки розширюються можливості надання послуг, підвищується їх якість та зростає ефективність використання наявних ресурсів. Разом з тим, на короткостроковому етапі інвестиційні витрати можуть призводити до збільшення загальних витрат підприємства, що пов'язано з придбанням нових активів, модернізацією обладнання, впровадженням інноваційних технологій та організаційними змінами. У результаті цього можливе тимчасове зниження прибутку або уповільнення його зростання.

У довгостроковій перспективі інвестиції забезпечують позитивний фінансовий ефект, який проявляється у зростанні чистого прибутку, підвищенні рентабельності та загальному зміцненні фінансової стійкості підприємства. Це відбувається завдяки зниженню собівартості послуг, підвищенню продуктивності праці та оптимізації операційних процесів. Таким чином, інвестиції формують стійкий економічний результат через ланцюг взаємозв'язків: інвестиції, оновлення ресурсів, підвищення ефективності діяльності, оптимізація витрат, зростання доходу та прибутку, підвищення рентабельності. Вплив інвестицій на фінансові результати не є миттєвим і залежить від їх структури, термінів окупності та ефективності управління ними.

Інвестиції з довгостроковим характером можуть мати відкладений ефект, однак саме вони забезпечують найбільш стійке зростання фінансових показників у перспективі.

Оцінка ефективності використання інвестицій у підвищенні якості послуг дозволяє розширити аналіз за межі фінансових показників і розглянути їхній вплив на операційну та ринкову діяльність підприємства. У сфері послуг інвестиції мають особливе значення, оскільки безпосередньо впливають на рівень сервісу, швидкість обслуговування та безпеку надання послуг.

Інвестиційні вкладення сприяють оновленню технічної бази, впровадженню сучасних технологій управління, автоматизації окремих процесів та підвищенню надійності функціонування підприємства. У результаті цього зменшується кількість збоїв у роботі, скорочується час виконання операцій та підвищується стабільність надання послуг. Це формує більш прогнозовану та якісну систему обслуговування споживачів. Окремим важливим результатом є підвищення рівня безпеки послуг, що особливо актуально для підприємств транспортної сфери. Інвестиції у технічний стан, контрольні системи та професійний розвиток персоналу дозволяють мінімізувати ризики та забезпечити стабільність функціонування. Покращення якості послуг безпосередньо впливає на поведінку споживачів, формуючи їхню довіру, задоволеність та лояльність. Це, у свою чергу, забезпечує стабільний попит, розширення клієнтської бази та зміцнення конкурентних позицій підприємства. Таким чином, інвестиції формують не лише фінансовий, але й стратегічний результат, що проявляється у довгостроковій конкурентоспроможності підприємства.

Аналіз впливу інвестицій на конкурентоспроможність підприємства дозволяє встановити, що інвестиційний процес є одним із ключових чинників формування стійких ринкових позицій суб'єкта господарювання. Інвестиції впливають на конкурентоспроможність не прямо, а через систему взаємопов'язаних змін у ресурсному забезпеченні, організації діяльності та якості надання послуг. У результаті відбувається комплексне посилення

внутрішнього потенціалу підприємства, що відображається на його здатності конкурувати на ринку.

Основними факторами впливу інвестицій на конкурентоспроможність є технічне оновлення матеріально-технічної бази, яке забезпечує підвищення надійності та якості виконання послуг; зниження витрат завдяки оптимізації виробничих та управлінських процесів; підвищення продуктивності праці за рахунок модернізації обладнання та впровадження сучасних технологій; а також розвиток кадрового потенціалу через навчання та підвищення кваліфікації персоналу. Сукупність цих факторів формує стійку основу для зміцнення ринкових позицій підприємства.

Оцінка ефективності інвестицій у формуванні конкурентних переваг дозволяє визначити, які саме якісні зміни відбуваються в діяльності підприємства під впливом інвестиційних вкладень. У результаті інвестиційної активності посилюються такі конкурентні переваги, як підвищення якості послуг, що проявляється у більш стабільному та надійному їх наданні; зростання рівня безпеки, що є критично важливим для підприємств сфери перевезень; підвищення оперативності обслуговування, яке забезпечує швидше реагування на потреби споживачів; а також покращення загальної організації процесів, що знижує кількість збоїв і підвищує ефективність діяльності. Інвестиції сприяють формуванню довіри та лояльності клієнтів, що є важливим нематеріальним фактором конкурентоспроможності. У сукупності це призводить до зміцнення ринкових позицій підприємства, підвищення його привабливості для споживачів та забезпечення довгострокових конкурентних переваг.

Оцінка результативності інвестиційної діяльності потребує не лише аналізу окремих показників ефективності, але й узагальненого підходу до розуміння того, як саме інвестиційні вкладення змінюють характер функціонування підприємства. Важливим у цьому контексті є виявлення практичних наслідків реалізації інвестицій, які проявляються у трансформації операційної діяльності, рівня обслуговування та загальних результатів господарювання. Інвестиції, як правило, не дають миттєвого ефекту, однак поступово впливають на ключові параметри діяльності підприємства, формуючи

новий якісний рівень його функціонування. У зв'язку з цим доцільним є розгляд змін, що відбуваються в результаті інвестиційних рішень, у розрізі основних напрямів діяльності підприємства. Такий підхід дозволяє більш повно оцінити не лише фінансові результати, а й організаційні та сервісні трансформації.

Особливого значення набуває зіставлення стану підприємства до та після здійснення інвестиційних вкладень, оскільки саме воно дає змогу визначити реальний ефект від інвестицій у вигляді покращення якості послуг, підвищення ефективності використання ресурсів та посилення конкурентних позицій. Це створює основу для подальшого узагальненого аналізу результативності інвестиційного процесу (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Порівняльна оцінка результатів діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс»
до і після інвестиційних вкладень**

Показник	До інвестицій	Після інвестицій	Характер змін / ефект
Якість транспортних послуг	Середній рівень, наявність перебоїв	Підвищений рівень, стабільність виконання рейсів	Покращення сервісу та надійності
Технічний стан транспорту	Часткове зношення автопарку	Оновлення частини транспортних засобів	Зменшення простоїв і поломок
Швидкість обслуговування	Нерівномірна, залежить від умов	Більш стабільна та прогнозована	Підвищення оперативності
Рівень безпеки перевезень	Базовий рівень контролю	Посилений технічний контроль	Зниження ризиків
Витрати на обслуговування	Високі через зношеність	Оптимізовані після модернізації	Зменшення витрат у перспективі
Прибутковість діяльності	Нестабільна	Більш стабільна, але залежна від витрат	Часткове покращення фінансового результату
Конкурентні позиції	Середні	Посилені	Зростання конкурентоспроможності
Лояльність клієнтів	Середня	Вища	Формування довіри до підприємства

Примітка. Складено автором на основі [25]

Порівняльний аналіз свідчить, що інвестиційні вкладення забезпечили не лише часткове покращення фінансових показників, але й суттєве підвищення якісних характеристик діяльності підприємства. Найбільш виражений ефект

спостерігається у сфері якості послуг, безпеки перевезень та стабільності функціонування, що безпосередньо формує довгострокові конкурентні переваги ТОВ «Автогранд Сервіс». Інвестиційний процес відіграє визначальну роль у розвитку ТОВ «Автогранд Сервіс» та поступовому формуванні його конкурентних переваг. Інвестиції виступають не лише джерелом оновлення матеріально-технічної бази, але й фактором якісних змін у функціонуванні підприємства, що проявляється у підвищенні рівня організації послуг, покращенні їх якості та зміцненні позицій на ринку [18].

Ефективність інвестиційного процесу не є однозначно високою, оскільки поряд із позитивними змінами у якості обслуговування та технічному забезпеченні спостерігається нерівномірність економічної віддачі інвестицій. Це означає, що окремі вкладення ще не забезпечують максимально можливого рівня фінансової результативності, що потребує подальшого удосконалення підходів до їх планування та управління. Інвестиції поступово формують конкурентні переваги підприємства, зокрема через підвищення надійності перевезень, зростання якості послуг, посилення безпеки та підвищення лояльності клієнтів. Саме ці фактори забезпечують зміцнення ринкових позицій підприємства та створюють передумови для його довгострокової конкурентоспроможності. Інвестиційний процес у ТОВ «Автогранд Сервіс» можна оцінити як достатньо результативний у частині формування якісних конкурентних переваг, однак такий, що потребує підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів для досягнення більш стійкого фінансового ефекту.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах посилення конкуренції на внутрішніх і зовнішніх ринках інвестиційна діяльність підприємства набуває ключового значення як інструмент формування та підтримання конкурентних переваг. Ефективно організований інвестиційний процес забезпечує не лише оновлення матеріально-технічної бази, але й сприяє впровадженню інновацій, підвищенню продуктивності та адаптивності підприємства до змін зовнішнього середовища. На практиці інвестиційна діяльність часто характеризується недостатньою узгодженістю етапів планування, реалізації та контролю, що знижує її результативність. У зв'язку з цим актуалізується потреба у визначенні основних напрямів удосконалення інвестиційного процесу, орієнтованих на підвищення конкурентних переваг підприємства.

Удосконалення інвестиційного процесу підприємства доцільно розглядати як комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на підвищення його ефективності, прозорості та результативності. Основними напрямками такого вдосконалення є:

1. Підвищення якості інвестиційного планування. Передбачає впровадження системного підходу до формування інвестиційної стратегії, узгодження її з загальною стратегією розвитку підприємства та врахування факторів ризику.

2. Оптимізація джерел фінансування інвестицій. Охоплює диверсифікацію фінансових ресурсів (власні, позикові, залучені), а також підвищення доступу до зовнішніх інвестиційних ресурсів.

3. Впровадження цифрових технологій в управління інвестиціями. Використання сучасних інформаційних систем дозволяє підвищити точність аналізу інвестиційних проєктів, скоротити час прийняття рішень та покращити контроль за їх реалізацією.

4. Підвищення ефективності оцінки інвестиційних проєктів. Застосування сучасних методів оцінювання (NPV, IRR, період окупності) з урахуванням ризиків та сценарного аналізу.

5. Удосконалення системи моніторингу та контролю. Забезпечення постійного контролю за виконанням інвестиційних проєктів і своєчасне коригування управлінських рішень.

6. Підвищення інноваційної спрямованості інвестицій. Орієнтація на фінансування інноваційних проєктів, що формують довгострокові конкурентні переваги підприємства (рис.3.1).

Рис. 3.1. Напрями вдосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс»

Примітка. Складено автором на основі [23]

Підвищення ефективності використання інвестицій у діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс» потребує комплексного підходу, що поєднує оптимізацію управлінських рішень, модернізацію матеріально-технічної бази та впровадження сучасних технологій управління ресурсами. Основною метою таких заходів є забезпечення максимальної віддачі від вкладеного капіталу, зменшення витрат, скорочення строків виконання робіт та підвищення якості сервісного обслуговування.

Ключовими напрямками вдосконалення виступають: раціональне планування інвестиційних потоків, підвищення контролю за їх використанням, оновлення обладнання та впровадження цифрових інструментів управління. Особливу увагу слід приділити модернізації матеріально-технічної бази як основі підвищення продуктивності підприємства (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Запропоновані заходи підвищення ефективності інвестицій в ТОВ
«Автогранд Сервіс»**

Захід	Зміст впровадження	Очікуваний результат
Оптимізація інвестиційного планування	Формування чіткого бюджету інвестицій із пріоритетом стратегічних напрямів	Зменшення неефективних витрат, підвищення контрольованості
Впровадження системи контролінгу	Моніторинг використання інвестицій на всіх етапах реалізації проєктів	Підвищення прозорості та ефективності управління
Модернізація обладнання	Оновлення технічної бази сервісного обслуговування	Скорочення часу виконання робіт, підвищення якості послуг
Впровадження цифрових технологій	Використання CRM-систем та автоматизації обліку	Покращення управління клієнтськими процесами
Підвищення кваліфікації персоналу	Навчання працівників роботі з новим обладнанням та ПЗ	Зростання продуктивності праці
Енергозберігаючі технології	Використання сучасного енергоефективного обладнання	Зниження операційних витрат

Примітка. Складено автором на основі [30]

Модернізація матеріально-технічної бази підприємства є одним із ключових чинників підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Вона

передбачає оновлення виробничого та діагностичного обладнання, впровадження сучасних технологічних рішень, а також оптимізацію організації робочих місць. Основними напрямками модернізації є заміна застарілого обладнання на більш продуктивне та енергоефективне, автоматизація процесів технічного обслуговування автомобілів, впровадження цифрових систем діагностики, а також створення умов для інтеграції програмного забезпечення в управлінські процеси підприємства. Це дозволяє підвищити швидкість виконання робіт, зменшити кількість помилок персоналу та забезпечити стабільне зростання якості сервісу. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню інвестиційної віддачі, зміцненню конкурентних позицій підприємства та забезпеченню його довгострокового розвитку.

У сучасних умовах розвитку ринку транспортно-сервісних послуг ефективність діяльності підприємства значною мірою залежить від рівня впровадження сучасних технологій управління та здатності швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища. У цьому контексті для ТОВ «Автогранд Сервіс» особливо актуальним є вдосконалення управлінських процесів на основі цифровізації, автоматизації та використання інтегрованих інформаційних систем.

Перш за все, підвищення ефективності управління доцільно забезпечити через впровадження CRM- та ERP-систем, які дозволяють комплексно координувати роботу з клієнтами, планувати ресурси підприємства та контролювати виконання операційних процесів. Це створює умови для більш прозорого управління діяльністю ТОВ «Автогранд Сервіс» і зменшує ймовірність неузгоджених рішень між підрозділами.

Подальшим логічним кроком є удосконалення системи управління підприємством шляхом переходу до процесно-орієнтованої моделі. Такий підхід передбачає розгляд діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс» не як сукупності окремих функцій, а як взаємопов'язаних бізнес-процесів. Це дозволяє підвищити швидкість управлінських рішень, оптимізувати внутрішні комунікації та забезпечити більш ефективне використання ресурсів.

Водночас удосконалення управлінських підходів безпосередньо впливає на рівень якості транспортних послуг. Тому наступним напрямом розвитку ТОВ «Автогранд Сервіс» є впровадження заходів щодо підвищення якості обслуговування клієнтів (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Напрями щодо впровадження сучасних технологій управління та підвищення якості послуг ТОВ «Автогранд Сервіс»

№	Напрямок удосконалення	Зміст заходу	Очікуваний результат
1	Впровадження CRM- та ERP-систем	Автоматизація управління клієнтами, ресурсами та бізнес-процесами	Підвищення прозорості та ефективності управління підприємством
2	Цифровізація управлінських процесів	Упровадження електронного документообігу та аналітичних систем	Скорочення часу обробки інформації та зменшення помилок
3	Перехід до процесно-орієнтованого управління	Оптимізація взаємодії між підрозділами та бізнес-процесами	Підвищення оперативності прийняття рішень
4	Модернізація матеріально-технічної бази	Оновлення обладнання та транспортних засобів	Підвищення якості та надійності послуг
5	Підвищення кваліфікації персоналу	Навчання сучасним технологіям обслуговування	Зростання рівня професійності працівників
6	Впровадження систем контролю якості	Моніторинг виконання послуг у реальному часі	Підвищення рівня задоволеності клієнтів

Примітка. Складено автором на основі [19]

Серед них важливе місце займає модернізація транспортних засобів і технічного обладнання, що дозволяє забезпечити надійність і безперебійність надання послуг. Значну роль відіграє підвищення кваліфікації персоналу, оскільки саме рівень професійної підготовки працівників визначає якість взаємодії з клієнтами та швидкість виконання замовлень. Додатково впровадження систем контролю якості та цифрового моніторингу процесів обслуговування дозволяє своєчасно виявляти недоліки та оперативно їх усувати. Логічне поєднання сучасних технологій управління з заходами підвищення

якості послуг формує комплексну систему розвитку ТОВ «Автогранд Сервіс», що спрямована на підвищення ефективності діяльності, конкурентоспроможності та задоволеності клієнтів.

Реалізація комплексу заходів щодо впровадження сучасних технологій управління, цифровізації бізнес-процесів та підвищення якості транспортних послуг у діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс» дозволяє очікувати значний позитивний ефект як в операційній, так і в стратегічній площині розвитку підприємства. Впровадження запропонованих рішень формує основу для підвищення ефективності використання ресурсів, удосконалення системи управління та посилення ринкових позицій підприємства.

Оцінка очікуваної ефективності запропонованих заходів:

- підвищення загальної ефективності управління ТОВ «Автогранд Сервіс» за рахунок впровадження CRM- та ERP-систем, що забезпечують інтегроване управління клієнтськими, фінансовими та операційними процесами;
- скорочення часу прийняття управлінських рішень завдяки автоматизації збору, обробки та аналізу управлінської інформації;
- зниження рівня нераціональних витрат через оптимізацію використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів підприємства;
- підвищення якості транспортних послуг за рахунок модернізації матеріально-технічної бази та оновлення транспортних засобів;
- зростання продуктивності праці персоналу внаслідок впровадження сучасних технологій обслуговування та систематичного підвищення кваліфікації працівників;
- покращення рівня задоволеності клієнтів завдяки підвищенню швидкості виконання замовлень, точності надання послуг та прозорості взаємодії з підприємством;
- підвищення фінансової результативності діяльності ТОВ «Автогранд Сервіс» через збільшення обсягів надання послуг та оптимізацію витратної частини;

— зростання інвестиційної привабливості підприємства за рахунок впровадження сучасних управлінських технологій і підвищення його ринкової стабільності.

Очікувані результати свідчать про комплексний характер ефекту, який охоплює як внутрішню ефективність діяльності підприємства, так і його зовнішні ринкові позиції.

У довгостроковій перспективі реалізація запропонованих заходів створює для ТОВ «Автогранд Сервіс» стійку основу для формування та посилення конкурентних переваг на ринку транспортно-сервісних послуг. Підвищення рівня цифровізації управління, модернізація матеріально-технічної бази та впровадження сучасних стандартів якості обслуговування дозволяють підприємству переходити на якісно новий рівень розвитку. Одним із ключових факторів конкурентоспроможності стає здатність підприємства оперативно реагувати на зміни ринкового середовища та потреби клієнтів. Завдяки впровадженню інформаційних систем управління ТОВ «Автогранд Сервіс» отримує можливість здійснювати більш точне прогнозування попиту, ефективніше планувати завантаження ресурсів та мінімізувати простой.

Важливим напрямом зміцнення конкурентних позицій є також підвищення якості транспортних послуг, що досягається через модернізацію техніки, стандартизацію сервісу та систематичне навчання персоналу. Це формує позитивний імідж підприємства, підвищує рівень довіри з боку клієнтів та сприяє формуванню довгострокових партнерських відносин. Комплексна цифрова трансформація управління дозволяє ТОВ «Автогранд Сервіс» знизити собівартість послуг, підвищити рентабельність діяльності та забезпечити стабільне фінансове зростання. У результаті підприємство отримує можливість не лише утримувати існуючі ринкові позиції, але й поступово їх розширювати. Сукупність запропонованих заходів формує системний підхід до розвитку ТОВ «Автогранд Сервіс», що поєднує підвищення ефективності управління, покращення якості послуг та стратегічне зміцнення конкурентних переваг.

ВИСНОВКИ

1. Інвестиційна діяльність є ключовим інструментом забезпечення довгострокового розвитку суб'єктів господарювання. Вона охоплює сукупність процесів формування, розподілу та використання інвестиційних ресурсів, спрямованих на модернізацію виробничої бази, підвищення ефективності управління та зростання ринкової вартості підприємства. Конкурентні переваги формуються на основі поєднання інноваційності, ефективного використання ресурсів, якості продукції або послуг та здатності підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Важливу роль у цьому процесі відіграє стратегічне планування інвестицій, яке забезпечує узгодженість між короткостроковими та довгостроковими цілями. Теоретичне узагальнення дозволило визначити, що ефективність інвестицій безпосередньо впливає на конкурентоспроможність підприємства. Таким чином, інвестиційний процес виступає базовим елементом формування стійких конкурентних позицій.

2. Інвестиційний процес підприємства має як позитивні, так і проблемні аспекти. Зокрема, спостерігається залежність від обмежених джерел фінансування, недостатній рівень оновлення матеріально-технічної бази та нерівномірність інвестиційних вкладень у різні напрями діяльності. Водночас наявні інвестиції спрямовуються переважно на підтримання поточного функціонування підприємства, що обмежує можливості його стратегічного розвитку та формування стійких конкурентних переваг. Інвестиційна активність підприємства має нестабільний характер, що ускладнює довгострокове планування. Окремо слід відзначити недостатній рівень диверсифікації інвестиційних джерел. Це свідчить про потребу удосконалення інвестиційної політики ТОВ «Автогранд Сервіс».

3. Інвестиційні вкладення здійснюють безпосередній вплив на рівень якості транспортних послуг, продуктивність праці та загальну ефективність діяльності підприємства. Рівень віддачі від інвестицій є недостатньо високим через відсутність комплексного підходу до управління інвестиційними ресурсами, недосконалість системи планування та контролю, а також обмежене

впровадження сучасних управлінських технологій. Крім того, існує необхідність посилення аналітичної складової в оцінці інвестиційних проєктів. Важливо також враховувати довгостроковий ефект інвестицій, а не лише короткострокові результати. Це дозволить підвищити загальну ефективність використання інвестиційних ресурсів підприємства.

4. ТОВ «Автогранд Сервіс» потребує системного удосконалення інвестиційної політики. Основними напрямками оптимізації є підвищення ефективності розподілу інвестиційних ресурсів, запровадження сучасних методів оцінки інвестиційних проєктів, посилення контролю за їх реалізацією, а також орієнтація на інноваційні напрями розвитку підприємства. Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити результативність інвестиційної діяльності та зміцнити ринкові позиції підприємства. Додатково важливим є формування системи пріоритетів інвестування відповідно до стратегічних цілей розвитку. Також доцільним є впровадження цифрових інструментів моніторингу інвестиційних процесів. Це сприятиме більш раціональному використанню фінансових ресурсів.

5. Ключовими пріоритетами є впровадження сучасних технологій управління, цифровізація бізнес-процесів, модернізація матеріально-технічної бази та підвищення якості транспортних послуг. Запропоновані заходи забезпечують підвищення ефективності використання інвестицій, зниження витрат, зростання продуктивності праці та покращення рівня обслуговування клієнтів. У перспективі це створює умови для зміцнення конкурентних переваг підприємства, розширення його ринкової частки та забезпечення стабільного розвитку. Реалізація цих заходів сприяє формуванню інноваційної моделі розвитку підприємства. Вона дозволяє підвищити адаптивність до змін ринку транспортних послуг, а підприємство отримує можливість довгострокового стратегічного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Августин Р., Демків І. (2026). Цифрова трансформація логістичних процесів у структурі міжнародного ринку: економічні детермінанти та вектори розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 1(19), 383-392. URL: <https://doi.org/10.32750/2026-0133>
2. Вініченко І. І. Інвестиційна діяльність підприємств в умовах економічної нестабільності. *Ефективна економіка*. 2022. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
3. Волошина-Сідей В., Чилій А. Теоретико-методичні основи інвестиційних процесів на ринку цінних паперів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4641>
4. Гончаренко О. М. Формування інвестиційної стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та держава*. 2023. № 5. URL: <http://www.economy.in.ua>
5. Гуляєва Н. М., Вавдійчик І. М. Інвестиційна активність підприємств: джерела відновлення. *Scientia Fructuosa*. 2021. № 4. URL: <https://journals.knute.edu.ua>
6. Дейнека Т. А., Дивнич О. Д., Загребельна І. Л., Шкурूपій О. В. Сучасні трансформації міжнародного бізнес-ландшафту: просторовий, інвестиційний та інноваційно-технологічний виміри аналізу. Полтава : ПДАУ, 2025. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua>
7. Дзюрах Ю. М., Кузьмій М. І. Державне управління інноваційною діяльністю в Україні. Управління інноваційним процесом в Україні: розвиток співпраці. Львів, 2020. URL: <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/53701>
8. Жадан Т. А. Управління інвестиційними процесами на підприємстві. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 75. URL: <http://bses.in.ua>
9. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-інвестиційний механізм розвитку суб'єктів господарювання. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021.

10. Коваленко М. О. Інвестиційна діяльність підприємств України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua>
11. Коваль С. Л., Вітко А. В. Фінансовий механізм інвестиційного зростання в Україні. *Ефективна економіка*. 2025. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua>
12. Комарницька Г. О. Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності. Львів : НУ «Львівська політехніка», 2020. URL: <https://ena.lpnu.ua/items/a8826538-884d-43c6-8265-16356a65a87a>
13. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4973/1/Kopytko-Blaha.pdf>
14. Маклигіна Т. І. Місцеве самоврядування та інвестиційні процеси : магістерська робота. Ірпінь, 2025. URL: <https://ir.dpu.edu.ua>
15. Микитюк П. П., Микитюк Ю. І., Микитюк В. П. Інвестиційний менеджмент. Тернопіль : ЗУНУ, 2025. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/56768>
16. Микитюк Ю.І, Шмігель О.С. Інформаційне забезпечення управління інвестиційно-інноваційними ризиками підприємства. *Вісник економіки*. 2025. Вип. 2. С. 130–145. DOI: 10.35774/visnyk2025.02.130 URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/items/297b32be-8425-485f-9fbc-0110896a417c>
17. Нестеренко С. С. Інвестиційне забезпечення розвитку підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2022. № 15–16. URL: <http://www.agrosvit.info>
18. Петренко О. П. Інвестиційний потенціал підприємства та його оцінка. *Економіка і організація управління*. 2021. № 3.
19. Распопов О. Інвестиції: типологія видів та принципи реалізації. *Економіка та суспільство*. 2025. № 79. URL: <https://economyandsociety.in.ua>
20. Рудой В. М. Сутність інституціалізації портфельного інвестування. 2020. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua>

21. Ситник Й. С. Інвестиційний потенціал підприємства: оцінювання та напрями розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2023. № 52. URL: <https://visnyk-econom.uzhnu.edu.ua>
22. Світличин І. І. Зростання інвестиційної активності підприємств. *Економіка, управління та адміністрування*. 2021. № 4(98). С. 18–27. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-4\(98\)-18-27.12](https://doi.org/10.26642/ema-2021-4(98)-18-27.12).
23. Чайкіна А. О. Особливості інтеграції ризик-менеджменту в систему управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-5>
24. Томілін О. О., Безкровний О. В. Наукові основи становлення та розвитку інвестиційної діяльності: секторальний аспект. Київ, 2020. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua>
25. Офіційний сайт ТОВ «Автогранд Сервіс»- <https://avtogrand-servis.business-guide.com.ua/>
26. Швець В. Я. Інвестиційне забезпечення конкурентоспроможності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 24. URL: <http://www.investplan.com.ua>
27. Шмігель О.С. Інвестиційний розвиток системи соціального захисту як чинник формування конкурентних переваг організацій. Збірник VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів», Тернопіль, ЗУНУ, травень 2026.
28. Bodie Z., Kane A., Marcus A. Investments. 12th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2024.
29. Skrynkovsky R. M., Zaiats O. S. Improving the System of Indicators for Economic and Statistical Determination of Enterprise Efficiency with Regard to Legal Aspects of Management. *Business Inform.* 2020. № 3. P. 416-422. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-3-416-422>
30. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). World Investment Report 2024. Geneva : UNCTAD, 2024. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>